

საქართველოს სსრ განათლების
სამინისტროს ბრძანებითა და
განკარგვლებათა

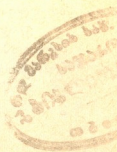
პრეზული

წელიწადი მეცხრე

№ 7—8	Сборник приказов и Распоряжений Министер- ства Просвещения Грузинской ССР	1946 წ.
-------	--	---------

შ ი ნ ა რ ს ი

1. ბრძანება № 607—1946 წ. ზაფხულის განმავლობაში ბავშვთა ჯან- მრთელობის განმტკიცების ღონისძიებათა შესახებ	83- 2
2. ბრძანება № 540—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლე- ბისა და საბავშვო დაწესებულებების 1946—47 სასწავლო წლისათ- ვის მომზადების შესახებ	14
3. დებულება—განათლების განყოფილების პედაგოგიური კაბინეტისა	18
4. სასწავლო გეგმა—დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლებისა	32
5. სასწავლო გეგმა—რუსული დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკო- ლებისა	33
6. სასწავლო გეგმა—ახერბაიჯანული და სომხური დაწყებითი, რვაწლი- ანი და საშუალო სკოლებისა	34
7. დებულება—დაწყებით, რვაწლიან და საშუალო სკოლებთან არსებულ მშობელთა კომიტეტისა	35

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № 607

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

1946 წლის „ნ“ ივნისი

1946 წლის ზაფხულის განმავლობაში გავშვთა ჯანმრთელობის განმტკიცების ღონისძიებათა შესახებ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1946 წლის 29 მაისის დადგენილების შესაბამისად, 1946 წლის ზაფხულის განმავლობაში ბავშვთა ჯანმრთელობის განმტკიცების ღონისძიებათა განხორციელების მიზნით, ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. მიმდინარე წლის ზაფხულის პერიოდში საზაფხულო გამაჯანსაღებელ დაწესებულებებში განათლების ორგანოების ხაზით გატარებული იქნას 45,556 ბავშვი, მათ შორის:

ა) საზაფხულო აგარაკებზე გაყვანილ იქნას 2800 სკოლამდელი ასაკის ბავშვი, ხოლო ადგილობრივ გაძლიერებულ კვებაზე გადაყვანილ იქნას 2820 ბავშვი (დანართი № 1).

ბ) პიონერთა საზაფხულო ბანაკებში გატარებული იქნას 670 ბავშვი, ხოლო

გ) პიონერთა საზაფხულო გამაჯანსაღებელ მოედნებზე ქალაქებისა და რაიონების ცენტრებში 20.000 მოსწავლე (დანართი № 2-3).

დ) გაყვანილ იქნეს სააგარაკოდ ნავთლულის, მახარაძის, ბათუმის, ყრუ-მუნჯთა და უსინათლოთა საბავშვო სახლები 350 აღსაზრდელის რაოდენობით (დანართი № 4).

ე) გადაყვანილ იქნას ადგილზე სანატორიული ტიპის გაძლიერებულ კვებაზე შემდეგი საბავშვო სახლები; კოჯრის ყველა საბავშვო სახლი, ქუთაისის, მახინჯაურის, სიღნაღის, ბორჯომის, ზუგდიდის, გორის, ქუთაის (სამხრ. ოსეთი) და თელავის—1670 აღსაზრდელის შემადგენლობით (დანართი № 5).

ვ) დანარჩენი საბავშვო სახლების 2180 აღსაზრდელს ზაფხულის პერიოდში მიეცეს გაძლიერებული კვება თანახმად თანდართული ნორმებისა (დანართი № 6).

ზ) გაყვანილ იქნას 15 დღიან სასკოლო სამხედრო ბანაკებში მე 8, მე-9 კლასის 14.657 მოსწავლე (დანართი № 7).

თ) მოეწყოს სანატორიული ტიპის ნორჩტურისტთა მოძრავი და სასპორტო საწრეთნო ბანაკი 409 ბავშვის კონტინგენტით (დანართი № 8—9).

2. განათლების სამინისტროს მუდმივ მომქმედ სატყეო სკოლა ინტერნატში გატარებულ იქნას 250 ბავშვი.

3. საბავშვო გამაჯანსაღებელ დაწესებულებებში ბავშვთა ყოფნის ვადები განისაზღვროს შემდეგნაირად:

- ა) საერთო ტიპის ბანაკის ცვლის ხანგრძლივობა 21 დღე,
- ბ) სანატორიული ტიპის პიონერთა ბანაკის . . . 40 დღე,
- გ) პიონერთა საზაფხულო მოედნის 30 დღე,
- დ) საბავშვო სახლებში 90 დღე,
- ე) საბავშვო ბაღებში 75 დღე.

4. საერთო ტიპის პიონერთა ბანაკში გაიგზავნოს ბავშვები 7-წლიდან 13 წლამდე ჩათვლით. სანატორიული ტიპის ბანაკებში ბავშვები—7—14 წლის ასაკამდე ჩათვლით, სასკოლო ტიპის საბავშვო მოედნებზე გაიგზავნოს ბავშვები 7—13 წლის ასაკის ჩათვლით, ხოლო სკოლამდელთა მოედნებზე 4—7 წლის ასაკის ჩათვლით.

5. საბავშვო გამაჯანსაღებელ მოედნებსა და ბანაკებში პედაგოგიური, მუშაობის სათანადო სიმაღლეზე დაყენების მიზნით, სამინისტროს დაწყებითი და საშუალო სკოლის სამმართველომ საქაღალკე ცეკასთან ერთად უზრუნველჭყოს:

ა) საზაფხულო გამაჯანსაღებელი დაწესებულებები ბავშვთა შორის მუშაობის მცოდნე პედაგოგებითა და პიონერაზმის ხელმძღვანელებით;

ბ) პიონერთა ბანაკების პედაგოგები—პედაგოგიური მუშაობის შესახებ არსებული მეთოდური მითითებებით;

გ) პიონერთა რესპუბლიკური და რაიონული ბანაკების უფროსების 5-დღიანი სემინარის ჩატარება;

დ) შეამოწმოს პატარა ცემის გამაჯანსაღებელი ბანაკის მზადყოფნა და შედეგები მოახსენოს კოლეგიას.

6. დაევალოს აფხაზეთისა და აჭარის განათლების სამინისტროებს, ქ. თბილისის, ქუთაისის, ფოთის, საქალაქო და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებს:

ა) მტკიცედ განახორციელონ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1946 წლის 29—მაისის დადგენილება იმის შესახებ, რომ გამაჯანსაღებელ დაწესებულებებში პირველ რიგში გაგზავნილ იქნან

სამამულო ომში დაღუპულთა, სამხედრო მოსამსახურეთა, სამამულო ომის ინვალიდთა და მუშა-მოსამსახურეთა ფიზიკურად სუსტი ბავშვები, რომელთაც აქვთ სამკურნალო დაწესებულებების სათანადო დასვენა;

ბ) პიონერთა გამაჯანსაღებელი ბანაკებისა და პიონერთა საზაფხულო გამაჯანსაღებელი მოედნების შტატების დაკომპლექტებისას მტკიცედ იხელმძღვანელონ საკავშირო პროფკავშირთა საბჭოს 1844 წლის 8 მაისის დადგენილებით დაწესებული საშტატო განრიგით;

გ) ბანაკებისა და მოედნების მუშაობაში ჩააბან გამოცდილი მასწავლებლები, პიონეროაზმის ხელმძღვანელები, გაუწიონ მათ დახმარება მუშაობაში, დააწესონ სისტემატური კონტროლი მოედნებისა და ბანაკების მუშაობაზე და უზრუნველყონ ამ დარგში დასახული ღონისძიებების მთლიანად განხორციელება.

8. დაევალოს მომარაგების სამმართველოს უფროსს ამხ. დ. მელიქაძეს დააწესოს კონტროლი ბავშვთა გამაჯანსაღებელ დაწესებულებებისათვის განკუთვნილი პროდუქტების ათვისებისა და ბავშვებამდე დაყვანის საქმეზე;

9. დაევალოს განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო სამმართველოს უფროსს ამხ. ვ. ბიწაძეს: ა) გაითვალისწინოს ბიუჯეტის პროექტში საჭირო თანხები გამაჯანსაღებელ ღონისძიებაზე 1946 წლის განათლების დარგის ასიგნობათა ფარგლებში, ბ) დაუყოვნებლივ გახსნას კრედიტი პატარა ცემის სატყეო სკოლა-ინტერნატის გამაჯანსაღებელ ბანაკისათვის.

10. დაევალოს ჩემს მოადგილეს სამხედრო მომზადების დარგში ამხ. ირ. კვანჭახაძეს, დაწყებითი და საშუალო სკოლების სამმართველოს უფროსს ამხ. უშ. ობოლაძეს, ფიზინსპექციის უფროსს ამხ. მერკვილაძეს, საბავშვო სახლებისა და სპეცსკოლების სამმართველოს უფროსს ამხ. ჭყონიას და სკოლამდელი აღზრდის სამმართველოს უფროსს ამხ. რატიანს პირადად უხელმძღვანელონ გამაჯანსაღებელ დაწესებულებებს და მუშაობის მიმდინარეობის შესახებ პერიოდულად მოახსენონ კოლეგიას.

11. დაევალებ ჩემს მოადგილეს ამხ. მ. ბურჭულაძეს დააწესოს სისტემატური კონტროლი აღნიშნული ბრძანების შესრულებაზე.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი ვ. ქუპრაძე.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის საბავშვო ბაღების კონტინგენტის განაწილება აგარაკებზე 1945 წლის წლის მარტის 1-ის მდგომარეობის შესახებ

ქალაქებისა და რაიონების დასახელება საიდნაც იქნება გაყვანილი საბ. ბაღების ბავშვები	სად იქნებიან გაყვანილი	კონტინ-გენტი	ადგილზე დარჩენილ ბავშვთა კონტინ-გენტი, რომელთა-ნაც ჩატარდება გამაჯანსაღებელი ღონისძიება
1. ქ. თბილისი	ცემი ბაკურიანი წაღვერი ახალდაბა მანგლისი	350 250 300 300 200	2.000
	ს უ ლ	1.400	2.000
2. აფხაზეთის ასსრ		200	170
3. აჭარის ასსრ	ქვიშხეთი სურამი ქობულეთი	75 75 50	150
	სულ აჭარა	200	150
4. ქუთაისი	წაღვერი ცემი	150 200	200
	სულ ქუთაისი	350	200
5. ქ. ფოთი	სურამი	150	50
6. ქ. ჭიათურა	ქობულეთი ცემი	50 50	50
	სულ ჭიათურა	100	50
7. გ ო რ ი	ქვიშხეთი	100	
8. ზესტაფონი	ქვიშხეთი	75	
9. მახარაძე	ვაკისჯვარი	100	
10. სამტრედია	სურამი	50	50
11. სამხრეთ-ოსეთი	—	—	50
12. ზუგდიდი	—	—	50
13. ხაშური	—	—	50
14. წულუკიძე	მახინჯაური	75	—
	ს უ ლ . . .	2.800	2.800

ს ი ა

პიონერთა ბანაკებისა, რომელიც 1946 წლის ზაფხულის სეზონზე უნდა გაიხსნას განათლების სამინისტროს სისტემის მიერ

პიონერთა ბანაკების დასახელება	ვინ ხსნის	გამტარუნარიანობა ერთ ცვლაში	ცვლათა რაოდენობა	სულ 1946 წ. სეზონზე პიონერბანაკი გაატარებს		პიონერბანაკის ადგილი	
				საერთო ტიპის	სანატორიული ტიპის		
1. აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროს რესპუბლიკური პიონერბანაკი	აჭარის ასსრ განათლების სამინისტრო	150	2	—	300	ბეშუმში	1946 წ. 10/6
2. აფხაზეთის ასსრ განათლების სამინისტროს რესპუბლიკური პიონერბანაკი	აფხაზეთის ასსრ განათლების სამინისტრო	120	2	—	240	ათონი	1946 წ. 10/6
3. ქუთაისის განათლების განყოფილების პიონერთა ბანაკი	ქუთაისის განათლების განყოფილება	75	2	—	150	ჭობულეთი	1946 წ. 15/6

საქართველოს სსრ ავტონომიურ რესპუბლიკების, ოლქების და რაიონების მიხედვით 1946 წ. ბავშვთა გამაჯანსაღებელ მოედნებზე გასაგზავნ ბავშვთა კონტინენტის განაწილება

ოლქი, ქალაქი, რაიონი	მოედნებზე ბავშვთა გაგზავნის გეგმა
აკარის ასსრ	1400
აფხაზეთის ასსრ	1500
სამხრეთ-ოსეთის ავტ. ოლქი	600
ქ. თბილისი	8000
ქ. ქუთაისი	1500
ქ. კიათურა	100
ქ. ფოთი	600
გურჯაანის რაიონი	50
ახალციხის "	100
ბორჯომის "	100
გემგეჭორის "	50
გორის "	500
ხესტაფონის "	300
კასპის "	100
ხუგდიდის "	100
ლანჩხუთის "	100
ქუთაისის "	50
მანარაძის "	400
სამტრედიის "	300
სიღნაღის "	150
თელავის "	200
ტყიბულის "	100
ორჯონიკიძის "	50
მცხეთის "	50
ხაშურის "	200
ცხაკაიას "	100
წულუკიძის "	100
თ ბ ი ს	100
წითელწყაროს "	100
ჩოხატაურის "	30
ჭარელის "	30

ს უ ლ :

17.360

ს ი ა

განათლების სამინისტროს უწყებაში შემავალი საბავშვო სახლებისა, კოლეგიუ გადიან აგარაკად
 1946 წლის ზაფხულში

№№ რიგ.	საბავშვო სახლების დასახელება	კონტინგენ- ტი	სად გადიან
1	ნავთლელის საბავშვო სახლი	80	
2	მაზარაძის " "	100	გომის შთა
3	ბათუმის " "	130	მაზინჯაური
4	ყრუმუნჯთა " "	20	ვაშლოვანი
5	უსინათლოთა " "	20	კოჯორი
	ს უ ლ	350	

ს ი ა

კანათლების სამინისტროს იმ საბავშვო სახლებსა, რომელნიც გაა-
რეგულირებდა იქნენ ადგილზე სანატორიული ტიპის კვებაზე
1946 წლის ზაფხულის პერიოდში.

№. № რიგ	საბავშვო სახლების დასახელება	კონტინგენტი	ადგილმდებარეობა
1	კოჯრის № 1	80	
2	" № 2	80	
3	" № 3	140	
4	" № 4	150	
5	" № 5	150	კოჯორი
6	" № 6	115	
7	" № 7	140	
8	" № 8	80	
9	" № 9	50	
10	" № 10	80	
11	ქუთაისის	160	ქუთაისი
12	მახინჯაურის	100	მახინჯაური
13	სიღნაღის	75	სიღნაღი
14	ბორჯომის	60	ბორჯომი
15	ზუგდიდის	85	ზუგდიდი
16	გო რ ი ს	50	გო რ ი
17	ქუთაისის	55	ქუთაისი
18	თელავის	80	თელავი
ს უ ლ		1.670	

განათლების სამინისტროს უწყებაში შემავალ საბავშვო სახლებისა, რომელნიც მდებარეობენ სოფლის რაიონებში და დებულნი არიან და-მატებით კვებას 1946 წლის ზაფხულში

№ რიგზე	საბავშვო სახლების დასახელება	კონტინგენტი
1	ბეთანიის საბავშვო სახლი	165
2	შუამთის " "	130
3	ლენინგორი " "	80
4	ქლუბორის № 1 "	250
5	" № 2 "	150
6	" № 3 "	150
7	მზისის "	225
8	ვაშლოვანის "	100
9	სურამის "	130
10	ახალციხის "	75
11	კარდენახის "	90
12	საჩხერის "	90
13	ონის "	50
14	განთიადის "	210
15	გუგუქორის "	100
16	ეწერის "	120
17	თამარაშენის "	65
ს უ ლ . . .		2.180

აღნიშნული საბავშვო სახლები მარაგდებიან ზაფხულის პერიოდში ერთ ბავშვზე შემდეგი ნორმით: შაქარი 25 გრ. ცხიმი—25 გრ. და დანარჩენ ნორმებზე დამატებით მიცემა დღეში 18 გრ. საკონდიტრო ნაწარმი.

მე-8-9 კლასის მოსწავლე ვაჟთა, საჭაერო ძალთა სპეცსკოლის ქ. თბილისის მე-35 საშ. სკოლის და სპორტულ-საწვრთნელ ბანაკების კონტინგენტი

ბანაკის დასახელება	რაოდენობა	ზანგარძლი- ვობა	ბანაკის ადგილსამ- ყოფილობა
1. მოსწავლე ვაჟთა საბანაკო შეკრებები	14.107	15 დღე	
2. ქ. თბილისის 35 საშუალო სკოლის შეკრებები	100	45 დღე	ბაკურიანი
3. საჭაერო ძალთა სპეცსკოლის შეკრებები	270	45 დღე	სურამი
4. სპორტულ საწვრთნელი შეკრებები	190	45 დღე	ქ. თბილისი
ს უ ლ	14.657	—	—

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1946 წლის საზაფხულო ტურისტული ბანაკები

სალაშქრო ბანაკის სახელწოდება		კონტინ- გენტი	დღეების რაოდენ.	დასაწყისი
1. თბილისის პიონერთა სასახლის სალაშქრო ბანაკი	უფროს ასაკის ბავშვ.	40	40	10/6-46 წ.
	უმცროს ასაკის ბავშვ.	40	30	10/6-46 წ.
	მთაზე ასვლა	15	20	1/7-46 წ.
2. თბილისის განათლების განყოფილების და ალკკ თბილისის კომიტეტის სალაშქრო ბანაკი	კაბუჯები-სათვის	40	40	5/7-46 წ.
	გოგონებისათვის	40	40	5/7-46 წ.
3. ქუთაისის განათლების განყოფილების და ალკკ ქუთაისის ქალაქის სალაშქრო ბანაკი	შერეული	40	60	5/7-46 წ.
ს უ ლ :		215	210	

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1946 წლის სასპორტო საწვრთნო ბანაკი

სპორტის სახეთა დასახელება	კონტინგენტი	დღეთა რაოდენობა	დასაწყისი	დაბოლოება
1. ტანვარჯიში	36	58	15/6-46 წ.	13/8-46 წ.
2. ფეხბურთში	30	55	15/6-46 წ.	10/8-46 წ.
3. მძლეოსნობაში	30	60	15/6-46 წ.	15/8-46 წ.
4. ცურვაში	20	69	15/6-46 წ.	24/8-46 წ.
5. კალათბურთში	36	65	15/6-46 წ.	20/8-46 წ.
6. კრიეში	15	35	15/6-46 წ.	20/7-46 წ.
7. ჩოგბურთში	15	50	15/6-46 წ.	5/8-46 წ.
8. ფრანგულ კიდაობაში	12	45	15/6-46 წ.	30/7-46 წ.
ს უ მ	194	437		

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის საბავშვო ბაღების ბავშვთა კვების ნორმები (ერთ ბავშვზე დღეში)

პროდუქტების დასახელება	აგარაკზე გაყვანილ სა- ბავშვო ბაღებისა და ადგილზე დარჩენილ სა- ბავშვო მოედნებისათვის	ტუბერკულოზით დაავადებულ ბავშვთა საბავშვო ბაღებისა- თვის
1. ხორცი—თევზი	60 გრამი	100 გრამი
2. ცხიმი	20 "	40 "
3. ყველი	10 "	10 "
4. კვერცხი	1 ცალი	1 ცალი
5. კრუპეული	70 გრამი	80 გრამი
6. ფქვილი პურის	10 "	10 "
7. " კარტოფილის	3 "	3 "
8. შაქარი	20 "	30 "
9. საკონდიტრო ნაწარმი	10 "	10 "
10. შოკოლადი	10 "	10 "
11. კაკაო	3 "	3 "
12. რძის ნაწარმი	300 "	300 "
13. კარტოფილი და ბოსტ- ნეული	400 "	400 "
14. პ უ რ ი	400 "	400 "

ბ რ ძ ე ნ ე ბ ე № 540

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

1946 წლის „30“ მაისი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლებიდან და საბავშვო დაწესებულებების 1946-47 სასწავლო წლისათვის მომზადების შესახებ

„1946-47 სასწავლო წლისათვის მზადების შესახებ“ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1946 წლის 11 მაისის დადგენილების (№ 186) შესრულების უზრუნველსაყოფად ვ ბ რ ძ ე ნ ე ბ ე:

1. აფხაზეთისა და აჭარის განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ-ოსეთის საოლქო, ყველა საქალაქო და რაიონულ განათლების განყოფილებათა გამგეებმა, დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლის დირექტორებმა (გამგეებმა):

ა) „სასკოლო ასაკის 7-დან 17 წლამდე ბავშვთა და მოზარდთა აღრიცხვის ორგანიზაციისა და საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის შესრულების კონტროლის წესის შესახებ“ საქართველოს სსრ სახკომსაბჭოს მიერ დამტკიცებული ინსტრუქციის საფუძველზე, 5 ივლისამდე დააზუსტონ თითოეული კლასისათვის სასკოლო ასაკის იმ ბავშვთა რაოდენობა, რომლებიც უნდა იქნან ჩამოშლნი სკოლებში 1946 წლის 1 სექტემბერს.

ბ) 1946 წლის 15 ივლისამდე დააზუსტონ სკოლებში კლასების (I—XI) რაოდენობა იმ ანგარიშით, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს ყველა სასკოლო ასაკის ბავშვთა 1946 წლის 1 სექტემბრისათვის სკოლებში ჩაბმა;

გ) 1946 წლის 25 აგვისტომდე დაამთავრონ სკოლის ასაკის ბავშვთა სათანადო კლასებში ჩარიცხვა;

დ) საფუძვლიანად შეისწავლონ იმ საშუალო სკოლების მდგომარეობა, რომლებსაც არ გააჩნიათ სათანადო მატერიალური ბაზა,

არა აქვთ სათანადო პირობები ნორმალური მუშაობისათვის, არა აქვთ საკმაო საკლასო ოთახები მეცადინეობისათვის, არა აქვთ ოთახები კაბინეტებისა და ბიბლიოთეკებისათვის, VIII, XI, X და XI კლასებში არ არის მოსწავლეები საკმაო რაოდენობით; ასეთი სკოლების საკითხი დასვან მშრომელთა დეპუტატების სარაიონო და საქალაქო საბჭოებში აღმასკომების სხდომაზე. მათი სასწავლო-მატერიალური ბაზის მხრივ სათანადოდ უზრუნველყოფილ მახლობელ სკოლებთან გაერთიანების შესახებ და მასალები წარმოადგინონ განათლების სამინისტროში განსახილველად.

2. პედაგოგიური კადრებით სკოლების დაკომპლექტების დარგში:

ა) განათლების სამინისტროს მიერ დადგენილ ვადებში გადმოგზავნონ სამინისტროს კადრების სამმართველოში მასალები მასწავლებელთა გადაჯგუფებისა და ახლად დასანიშნავთა შესახებ;

ბ) განათლების სამინისტროს განაწილების საფუძველზე შეადგინონ სია იმ მასწავლებლებისა (მათ შორის სამხედრო დისციპლინის მასწავლებლების), რომლებიც გაგზავნილი უნდა იქნენ საზაფხულო ვადასამზადებელ კურსებზე და მიიღონ ყველა საჭირო ზომა მათი დანიშნულ ადგილზე გამოცხადების უზრუნველსაყოფად;

გ) მჭიდრო კავშირი დაამყარონ ახლადდანიშნულ მასწავლებლებთან, გააცნონ იმ სკოლის პირობები, სადაც მუშაობა მოუხდებათ მათ და შეუქმნან სათანადო პირობები ნაყოფიერი მუშაობისათვის (ვათბობა, განათება, სურსათი და სხვ.).

დ) კატეგორიულად აღკვეთონ მასწავლებელთა განთავისუფლება, გადაჯგუფება და დანიშვნა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანების გარეშე.

3. სასკოლო შენობისა და სასკოლო დგამ-ავეჯის მოწესრიგების დარგში:

ა) მშრომელთა დეპუტატების სარაიონო და საქალაქო საბჭოების აღმასკომებთან ერთად შეადგინონ სასკოლო შენობების, საბავშვო ბაღის და საბ. სახლის მიმდინარე და კაპიტალური რემონტის გეგმა, ამ საქმეში ჩააბან ფართო საზოგადოებრიობა და მიიღონ საჭირო ზომები შეკეთების გეგმის 25 აგვისტოსათვის დასამთავრებლად;

ბ) ამავე ვადისათვის უზრუნველჰყონ სკოლის დგამ-ავეჯის შეკეთება, სასკოლო კარმიდამოს შემოღობვა, სასკოლო ეზოს გაწმენდა და სრულ წესრიგში მოყვანა;

გ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სკოლებში სასწავლო კაბინეტების ხელსაწყო-იარაღებით და სასკოლო ბიბლიოთეკების ლიტერატურით შევსების საქმეს, მაქსიმალურად გამოიყენონ სკოლის განკარგულებაში ამ დანიშნულებისათვის არსებული თანხები, ჩაატარონ დაზიანებული ხელსაწყო-იარაღების შეკეთება, — სრულ წესრიგში მოიყვანონ და უზრუნველჰყონ მათი მოვლა-დაცვა;

დ) 15 ივნისიდან 25 ივნისამდე ჩაატარონ ყველა სკოლაში საბავშვო სახლებსა და საბავშვო ბაღებში ქონების (სასკოლო დგამ-ავეჯი, სასწავლო კაბინეტების ხელსაწყო-იარაღები, თვალსაჩინო დიდაქტიკური მოწყობილობა და მასალები, სასკოლო ბიბლიოთეკების წიგნები და სხვ.) ინვენტარიზაცია და შეადგინონ სათანადოდ გაფორმებული აქტები;

ე) უზრუნველჰყონ არსებულ გეგმის მიხედვით ნახმარ-სტაბილურ სახელმძღვანელოების შესყიდვა;

არ დაუშვან წიგნებით, რვეულებით და სხვა სასწავლო ნივთებით ვაჭრობა აქვ 25 აგვისტომდე;

ვ) აქვ 25 აგვისტოდან სახელმძღვანელოები, რვეულები და სხვა სასკოლო-საკანცელარიო ნივთები იცემოდეს სავაჭრო წერტილებიდან მხოლოდ განათლების ორგანოების სათანადო განაწილებით;

ზ) მოხსენებითი ბარათი სასწავლო წლისათვის მზადების მიმდინარეობის შესახებ წარმოადგინონ განათლების სამინისტროში ყოველი თვის ბოლოს.

4. მომარაგებისა და კაპიტალური მშენებლობის სამმართველოებმა:

ა) უზრუნველჰყონ გამოყოფილი საშენი მასალის ფონდების ათვისება და მათი ადგილებამდე დაყვანა, გაუწიონ სათანადო კონტროლი ამ მასალების დანიშნულებისამებრ გამოყენებას.

ბ) სისტემატურად შეამოწმონ საქართველოს სსრ სამინისტროებისა და სამეურნეო ორგანიზაციების მიერ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს და საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1946 წლის 11 მაისის დადგენილებით დავალებულ სასწავლო-ნივთებისა და სასკოლო დგამ-ავეჯის დამზადების მიმდინარეობა და შედეგები მომახსენონ პირადად მე.

5. დაწყებითი და საშუალო სკოლების სამმართველომ

ა) უზრუნველჭყოს გეგმით გათვალისწინებული გამოსაცემი სახელმძღვანელო წიგნების (96 სახელწოდების) მთლიანად დამზადება და სახელგამზე გადაცემა 1-ლ ივლისისათვის;

ბ) მომარაგების სამმართველოსთან ერთად სისტემატური მეთაულყურეობა და კონტროლი გაუწიოს სახელმძღვანელოების ბეჭდვას, რვეულების დამზადებას, ახალი სასწავლო წლისათვის სახელმძღვანელოებისა, რვეულებისა და სხვა სასწავლო ნივთების მარაგის შექმნას და მიიღოს გადამჭრელი ზომები სასწავლო ნივთების განიავების თავიდან ასაკილებლად.

6. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ დროულად დაიყვანოს აღგილებზე 1946-47 სასწავლო წლის სასკოლო ქსელისა და მოსწავლეთა კონტინგენტის გეგმა.

7. დაწყებითი და საშუალო სკოლების, საბავშვო სახლებისა და სკოლამდელი აღზრდის სამმართველოებმა მომარაგების სამმართველოსთან ერთად 25 აგვისტოსათვის შეაჯამოს ახალ სასწავლო წლისათვის მზადების მდგომარეობა და შედეგები მოახსენოს განათლების სამინისტროს კოლეგიას.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი ვ. კუპრაძე.

რ ე ბ უ ლ ე ბ ე *

განათლების განყოფილების პედაგოგიური კაბინეტისა

1. პედაგოგიური კაბინეტის ამოცანები

1. პედაგოგიური კაბინეტი არსდება განათლების განყოფილებასთან, როგორც რაიონებში ისე ქალაქებში, და წარმოადგენს პედაგოგიურ დაწესებულებას, რომელიც მუშაობს განათლების განყოფილების გამგის უშუალო ხელმძღვანელობით და ეხმარება განათლების განყოფილებას მასწავლებელთა შორის მეთოდური ხელმძღვანელობის ამოცანის განხორციელებაში.

2. პედაგოგიური კაბინეტის ამოცანებია:

ა) საუკეთესო პედაგოგიური გამოცდილების შესწავლა და გავრცელება რაიონის სკოლებში სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობის ხარისხის ასამაღლებლად;

ბ) ხელმძღვანელობის გაწევა მასწავლებელთა საუბნო-ჯგუფური და სარაიონო მეთოდური თათბირებისათვის;

გ) სისტემატური მუშაობის ჩატარება მასწავლებლების პედაგოგიური და იდეურ-პოლიტიკური დონის ასამაღლებლად.

3. პედაგოგიური კაბინეტი ხელს უწყობს თითოეული მასწავლებლის შემოქმედებით ინიციატივას და აგვარებს საუბნო-ჯგუფურ გაერთიანებების და რაიონული საგნობრივი სექციების ხელმძღვანელობისათვის სემინარებისა და წრეების მოწყობის საქმეს.

4. პედაგოგიური კაბინეტი წარმოადგენს განათლების განყოფილების მეთოდური მუშაობის ძირითად ბაზას.

5. თავის მუშაობაში პედაგოგიური კაბინეტი ემყარება საუკეთესო მასწავლებელთა აქტივს, რომლის დახმარებით აწარმოებს მეთოდურ მუშაობას მასწავლებელთა შორის.

* დამტკიცებულია საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის მიერ 1946 წლის „29“ აპრილს.

6. აღნიშნული ამოცანების განსახორციელებლად პედაგოგიური კაბინეტი ადგენს კაბინეტის მუშაობის წლიურ გეგმას მეოთხედების მიხედვით და უდგენს დასამტკიცებლად განათლების განყოფილების გამგეს.

7. საუკეთესო პედაგოგიური მუშაობის განსაზოგადოებისათვის შეისწავლის და გამოავლენს დახელოვნებულ მასწავლებელთა გამოცდილებას. მასწავლებელთა მუშაობის შესწავლის ამოცანას კაბინეტი ანხორციელებს:

- ა) სკოლაში გაკვეთილებზე მეთოდისტთა დასწრებით;
- ბ) საუბნო-მეთოდურ გაერთიანების ხელმძღვანელების და საგნობრივი კომისიების თავმჯდომარეთა და პედაგოგიური სასწავლებლების საუკეთესო მასწავლებელთა შემოკრებით;
- გ) სასწავლო ნაწილის გამგეების, დირექტორების, ინსპექტორების მიერ მოსმენილი გაკვეთილების საანგარიშო მასალების შესწავლა-გამოყენებით.

8. პედაგოგიური კაბინეტი საუკეთესო პედაგოგიური გამოცდილების განზოგადოების მიზნით:

- ა) აწყობს გამოცდილი მასწავლებლების გაკვეთილებზე დასწრებას;
- ბ) მასწავლებელთა თათბირებზე აკეთებს მოხსენებებს, რომლებიც საუკეთესო პედაგოგიურ გამოცდილებას ანზოგადოებენ;
- გ) საუბნო-ჯგუფურ მეთოდურ თათბირებს და ცალკეულ სკოლებს უგზავნის მასალებს, რომლებსაც თან დაურთავს საუკეთესო მასწავლებელთა გამოცდილების აღწერას თავისი შენიშვნებითა და მითითებებით;

დ) კაბინეტის მუდმივ პედაგოგიურ გამოფენაზე ადგენს მასალებს, რომლებიც გვიჩვენებენ სკოლისა და მასწავლებლის საუკეთესო პედაგოგიურ გამოცდილებას;

ე) აწყობს თემატურ მოძრაგ გამოფენებს.

9. პედაგოგიური ხელმძღვანელობს საუბნო-ჯგუფურ გაერთიანებებს და კაბინეტთან არსებულ საგნობრივ სექციებს, რისთვისაც:

- ა) აწყობს საუბნო-ჯგუფური გაერთიანებებისა და საგნობრივი სექციების მონაწილეთა გამოცდილების ურთიერთგაზიარებას;
- ბ) აწყობს კონსულტაციებს მუშაობის ძირითადი რგოლების

გ) საუბნო-ჯგუფური გაერთიანებების და სკოლის საგნობრივი კომისიების მოთხოვნილების მიხედვით შეარჩევს ლიტერატურასა და საუკეთესო გამოცდილების ნიმუშებს. გამოჰყოფს ლექტორებს მასწავლებლებისა და სხვა დაწესებულებათა საუკეთესო მუშაკების რიცხვიდან სხვადასხვა მეთოდურ-პედაგოგიურ საკითხებზე ლექციების, საუბრების, მოხსენებების ჩასატარებლად;

დ) განსახილველად წამოაყენებს საკითხებს სკოლების ცალკეული ნაკლის შესახებ და სხვა საკითხების მასწავლებელთა მოთხოვნილების მიხედვით;

ე) იხილავს და ამტკიცებს საუბნო-ჯგუფურ მეთოდური გაერთიანებების სამუშაო გეგმებს;

ვ) ატარებს საუბნო-ჯგუფურ მეთოდ-გაერთიანებათა ხელმძღვანელების თათბირებს;

ზ) აწყობს აგრეთვე სემინარებს პოლიტიკურ, საერთო პედაგოგიურ და მეთოდური საკითხების შესასწავლად სკოლების საგნობრივი კომისიების, საუბნო-ჯგუფურ მეთოდურ - გაერთიანების ხელმძღვანელებისათვის.

10. ატარებს ღონისძიებებს სკოლების გამგეთა, დირექტორებისა და სასწავლო ნაწილის გამგეთა კვალიფიკაციის ასამაღლებლად; აწყობს მათ შორის გამოცდილების გაზიარებას სემინარების, ინდივიდუალურ კონსულტაციების, ერთმანეთთან სკოლებში დასწრებისა და სხვა საშუალებების გამოყენებით.

11. კაბინეტი გეგმიანად ატარებს ინდივიდუალურ და ჯგუფობრივ კონსულტაციებს მასწავლებელთა, კლასის ხელმძღვანელთა და პიონერ ხელმძღვანელთათვის, განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს და დახმარებას უწევს ორ კლასთან ერთდროულად მომუშავე და ახლად დამწყებ მასწავლებლებს.

12. მასწავლებელთათვის აწყობს ლექციებს, სემინარებსა და წრეებს პოლიტიკური განათლების, პედაგოგიკის თეორიისა და ისტორიის, დიდაქტიკისა და კერძო მეთოდის საკითხებზე.

13. პრესაში გამოსაქვეყნებლად აფორმებს საუკეთესო სკოლების, ცალკეულ მასწავლებელთა და საუბნო-ჯგუფურ თათბირების პედაგოგიურ გამოცდილებას.

14. ხელს უწყობს ქალაქის მასწავლებლებს, რათა ისინი დაეხმარონ სოფლად მომუშავე მასწავლებლებს.

15. მომსახურეობას უწევს (გამოფენების მოწყობა, მომხსენებლების შერჩევა) განათლების განყოფილების მიერ მოწვეულ სპეციალისტთა თათბირებს.

16. მასწავლებლის დასახმარებლად აგროვებს, ინახავს და იყენებს ყველა მეთოდურ მასალას და აფორმებს მას თვალსაჩინოდ ჩვენებისადავის.

17. წახალისებს ინიციატივას სასწავლო ნივთების დამზადებაში, აგროვებს მასწავლებელთა მიერ დამზადებულ სასწავლო თვალსაჩინო ხელსაწყოების ნიმუშებს, ადგენს თვალსაჩინო ხელსაწყოების სანიმუშო კოლექციებსა და სხვა მასალებს და აწყობს სასწავლო თვალსაჩინო ხელსაწყოების მოძრავ ფონდს.

18. ატარებს ღონისძიებებს პედაგოგიურ პრობაგანდისათვის მოსახლეობას შორის და ეხმარება სკოლებს ამ მუშაობაში (რადიო-ლექციები, წერილები რაიონულ პრესაში, მოხსენებები და კონსულტაციები მშობელთა თათბირებზე და სხვ.).

19. სარაიონო პედაგოგიური კაბინეტი სისტემატურად ადევნებს თვალყურს, რამდენად მოახდინა გავლენა მისმა მუშაობამ, კერძოდ გამოუცდელი მასწავლებლების მუშაობის ხარისხის გაუმჯობესებაზე.

20. მეთოდური მუშაობის დარგში პედაგოგიური კაბინეტი დახმარებას ღებულობს მასწავლებელთა დახელოვნების რესპუბლიკური ინსტიტუტისაგან.

21. პედაგოგიური კაბინეტი კავშირს ამყარებს ბავშვთა ტექნიკურ და სასოფლო-სამეურნეო სადგურებთან, მუზეუმებსა და სხვა დაწესებულებებთან.

22. პედაგოგიური კაბინეტი ხელმძღვანელობას უწევს საუბნო-ჯგუფურ მეთოდ-გაერთიანებებს, რომლებიც ყალიბდება ერთმანეთისაგან ტერიტორიალურად ახლოს მყოფ რამდენიმე სკოლის მასწავლებლისათვის. საუბნო-ჯგუფური მეთოდური გაერთიანება წარმოადგენს მასწავლებელთა კოლექტიური მუშაობის მუდმივ ფორმას.

მასწავლებელთა საუბნო მეთოდური გაერთიანება თავის უბანში მიზნად ისახავს:

ა) მასწავლებელთა შორის სასწავლო-სააღმზრდელი მუშაობის საუკეთესო ნიმუშების გაზიარების ორგანიზაციას;

ბ) დამწყებ, გამოუცდელ მასწავლებელთათვის მეთოდური დახმარების გაწევას;

გ) მასწავლებელთათვის ხელის შეწყობას ზოგად პედაგოგიური და პოლიტიკური ცოდნის ღონის ამალგებაში.

23. საუბნო ჯგუფურ-მეთოდური გაერთიანების მუშაობა <sup>ხარკ-
გადასახდელი
გადასახდელი</sup>
ციელდება:

ა) მასწავლებელთა მიერ მუშაობის ურთიერთგაცნობის, გაკვეთილებზე დასწრებისა და გაკვეთილების ჩატარების, გამოფენებისა და ექსკურსიების მოწყობის საშუალებით;

ბ) იმ სკოლებისა და ცალკეულ მასწავლებლების მოხსენებათა ჩატარებით, რომლებსაც საუკეთესო მიღწევები აქვთ თავის მუშაობაში;

გ) საუბნო-ჯგუფურ გაერთიანებებში გაერთიანებულ პირთათვის ლექციების, სემინარების, საუბრებისა და სხვათა მოწყობის საშუალებით.

24. საუბნო - ჯგუფური მეთოდური გაერთიანების მუშაობის შინაარსში შედის:

ა) მოხსენებებისა და რეფერატების ჩატარება მიმდინარე პოლიტიკისა და საერთაშორისო მდგომარეობის საკითხებზე, აგრეთვე პედაგოგიკის თეორიისა და ისტორიის საკითხებზე;

ბ) პროგრამებისა და სახელმძღვანელოების განხილვა;

გ) მფორეწლიანობასთან ბრძოლის ღონისძიებათა განხილვა და დამუშავება;

დ) ცალკეული გაკვეთილების საუკეთესო გეგმების განხილვა და გაკვეთილების გარჩევა;

ე) ორ კლასთან მუშაობის ორგანიზაციისა და მეთოდური ღონისძიებების დამუშავება;

ვ) ღონისძიებათა განხილვა და დამუშავება მოსწავლეთა შორის აღმზრდელიობითი მუშაობის გასაუმჯობესებლად;

ზ) საუკეთესო დირექტორების, სკოლების გამგეთა, მასწავლებელთა და ინსპექტორების მოხსენებათა განხილვა ცალკეულ პედაგოგიურ საკითხებზე და კერძოდ მეთოდის საკითხებზე;

თ) საუკეთესო მასწავლებელთა მუშაობის გაცნობა და ღონისძიებათა დამუშავება მასწავლებელთა გამოცდილების გასავრცელებლად.

25. საუბნო ჯგუფურ მეთოდურ თათბირებში ერთიანდებიან:

ა) ტერიტორიალურად ერთმანეთთან ახლოს მყოფი (საუბნო-ჯგუფური გაერთიანების ცენტრიდან—ადგილობრივი პირობების მიხედვით 3—10 კილომეტრამდე რადიუსში არსებული) დაწყებით

სკოლებისა, რვაწლიანი და საშუალო სკოლების პირველი კლასის მასწავლებლები, კლასების მიხედვით;

ბ) რვაწლიანი სკოლების V—VIII კლასების მასწავლებლები ძირითადი სასწავლო დისციპლინების მიხედვით, იმ შემთხვევაში, როცა რვაწლიანი სკოლების რიცხვი მოცემულ უბანში საამისოდ საკმარისია.

შენიშვნა: თუ რაიონში რვაწლიანი სკოლები ტერიტორიალურად იმგვარად არის განაწილებული, რომ დაწყებითი კლასებისათვის გამოყოფილ უბნებს არ ეფარდება, შესაძლოა მე-5—9 კლასების მასწავლებლებისათვის სხვა ტერიტორიალური უბნები გამოიყოს.

26. ქალაქებში შეიქმნება საქალაქო გაერთიანებები ცალკე კლასებისა და სასწავლო დისციპლინების მიხედვით.

შენიშვნა: თბილისში გაერთიანება მოეწყობა ცალკე რაიონების მიხედვით I—IV კლასის მასწავლებელთათვის.

27. რაიონებში გაერთიანება იქმნება საშუალო სკოლების უფროსი კლასების (მე-8, 9, 10, 11) მასწავლებელთათვის ძირითად დისციპლინების მიხედვით.

28. საუბნო-ჯგუფური, საქალაქო და რაიონული მეთოდური გაერთიანება მოეწყობა რაიონის საუკეთესო სკოლებში, რომლებიც ტერიტორიალურად იმყოფებიან ცენტრში.

მასწავლებელთა საუბნო-ჯგუფური საქალაქო და რაიონული მეთოდური გაერთიანება იკრიბება თვეში ერთხელ.

29. საუბნო-ჯგუფური, საქალაქო და რაიონული მეთოდური გაერთიანების ხელმძღვანელები პედაგოგიკის გამგის წარდგენით ინიშნებიან რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილების გამგის მიერ. მათ შემდეგი სამუშაოთა შესრულება ევალებათ:

ა) გაერთიანების სამუშაო გეგმის შედგენა;

ბ) მასწავლებელთა მომზადება გაერთიანების მორიგი შეკრებისათვის;

გ) მასწავლებელთა შორის ერთმანეთის გამოცდილებით სარგებლობის ორგანიზაცია;

დ) ინდივიდუალური დახმარების ორგანიზაცია დამწყები მასწავლებლებისათვის;

ე) თათბირებზე საკითხების განხილვის ხელმძღვანელობა;

ვ) გაერთიანების მუშაობის აღრიცხვის ჩატარება და ანგარიშის წარდგენა პედაგოგიურ კაბინეტში;

ზ) სარაიონო პედაგოგიურ კაბინეტთან და სხვა საუბნო-ჯგუ-

ფურ, საქალაქო და სარაიონო გაერთიანებებთან კავშირის დამყარება, მუშაობის გამოცდილების გადატანის მიზნით.

30. საუბნო-ჯგუფურ, საქალაქო და სარაიონო მეთოდური გაერთიანებების ხელმძღვანელებს რაიონის განათლების განყოფილება და პედაგოგიური კაბინეტი პირველ რიგში ამარაგებენ მეთოდური მასალით, პედაგოგიური ლიტერატურითა და გაზეთებით, მიაღწევენ მათ კვალიფიკაციის ასამაღლებლად რესპუბლიკის ცენტრში.

31. მასწავლებელთა საუბნო-ჯგუფურ, რაიონულ და საქალაქო მეთოდურ გაერთიანებას აყალიბებს რაიპედკაბინეტი და ამტკიცებს რაიგანათლების განყოფილება.

32. საუბნო-ჯგუფური გაერთიანებისა და საგნობრივი სექციების გამგეები ადგენენ მთელი წლის სამუშაო გეგმას სასწავლო მეოთხედების მიხედვით, რომელსაც ამტკიცებს რაიონის პედკაბინეტის გამგე.

33. პედაგოგიური კაბინეტი აყალიბებს და ხელმძღვანელობს უწევს ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის ლაბორატორიებს, რომელთა ამოცანაა სისტემატური და პრაქტიკული დახმარება გაუწიოს მასწავლებლებს:

ა) სამეცნიერო დისციპლინის და მისი სწავლების მეთოდის ღრმად დაუფლების საქმეში;

ბ) კაბინეტ-ლაბორატორიების მოწყობაში, ხელსაწყო-იარაღების მოვლა-დაცვასა და შეკეთებაში;

გ) ვაკუეთილებზე სადემონსტრაციო ექსპერიმენტებისა და ლაბორატორიულ სამუშაოების მოწყობაში და სხვა სახის თვალსაჩინოების გამოყენებაში.

34. დასახული ამოცანების განხორციელების მიზნით, ფიზიკური ლაბორატორია:

ა) რვაწლიან და საშუალო სკოლის ფიზიკის მასწავლებელთათვის წინასწარ შემუშავებული გეგმის მიხედვით აწყობს სემინარებს, კონსულტაციებს, ლექციებს ფიზიკის, როგორც სამეცნიერო დისციპლინის, ცალკე დარგებისა და მისი სწავლების მეთოდის მნიშვნელოვან საკითხებზე;

ბ) ლაბორატორიის ბინაზე და აკრთევ სკოლებში ატარებს მასწავლებელთათვის იმ სადემონსტრაციო ცდებს, რაც ფიზიკის კურსის პროგრამით არის გათვალისწინებული; ცდების ჩატარების

დროს მასწავლებლებს აცნობს ხელსაწყოების აგებულებისა და ცდების სქემატურად ნახაზებს;

გ) აცნობს მასწავლებლებს პროგრამით გათვალისწინებულ ლაბორატორიულ სამუშაოთა ინსტრუქციას და ამასთან ერთად, პრაქტიკული ჩვენებების გამომუშაების მიზნით, ავარჯიშებს მათ ლაბორატორიულ სამუშაოთა დამოუკიდებლად შესრულებაში;

დ) დაწვრილებით აცნობს მასწავლებლებს, როგორც ლაბორატორიაში, ასევე სკოლებში მისვლისას, ფიზიკური კაბინეტის რთულ ხელსაწყოთა აგებულებას, ხელსაწყო-იარაღების დაშლასა და აწყობას, მოვლისა და შენახვის წესებს და ასწავლის მათ მარტივი დაზიანების ხელსაწყოთა შეკეთებას;

ე) უწევს პრაქტიკულ დახმარებას სამხედრო დისციპლინის მასწავლებლებს სამხედრო კავშირგაბმულობის საკითხების (რადიო, ტელეფონი, ტელეგრაფი) თვალსაჩინო სწავლების საქმეში;

ვ) პრაქტიკულად ავარჯიშებს მასწავლებლებს პროექციული თვალსაჩინოების გამოყენებაზე და აძლევს მათ საპროექციო ფანრისა, ეპიდიასკობისა და ალოსკობის ხმარების ჩვენებს;

ზ) ასწავლის მასწავლებლებს სასკოლო კინოაპარატის მმართველსა და გამოყენებას;

თ) დახმარებას უწევს მასწავლებლობას ტელეფონის, ტელეგრაფისა, რადიოტექნიკის და ფოტოტექნიკის დაუფლების საქმეში;

ი) ეხმარება მასწავლებლებს, ფაბრიკებში, ქარხნებსა და ელექტრო სადგურებში ექსკურსიების მოწყობაში;

კ) აჩვენებს ფიზიკის მასწავლებლებს მინაზე, ლითონზე და ხეზე მუშაობას, რაც მათთვის საჭიროა ხელსაწყოების შეკეთებისა და თვითკეთებისათვის;

ლ) გამოავლენს სასკოლო ცდების დარგში გამოგონებისა და გაუმჯობესების შემთხვევებს და ახდენს მათ გავრცელებას რაიონში;

მ) აწყობს მნიშვნელოვანი ცდების, სქემატური ნახაზებისა და სკოლებში დამზადებული თვითნაკეთი ხელსაწყოების საუკეთესო ნიმუშების მუდმივ გამოფენას;

ნ) ფიზიკური ლაბორატორია მთელს ამ მუშაობაში, ფიზიკის სწავლების საქმეში არსებული მიღწევების განზოგადების მიზნით, ფართოდ იყენებს ფიზიკის მოწინავე მასწავლებლებს;

ო) მუშაობის შინაარსის და ორგანიზაციის დარგში ფიზიკური ლაბორატორია დახმარებას ღებულობს მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტისაგან.

35. ფიზიკის ლაბორატორიის ნაყოფიერი მუშაობის უზრუნველ-
საყოფად:

ა) ფიზიკის ლაბორატორიას უნდა გააჩნდეს მშრალი ოროთა-
ხიანი ბინა, რომელთაგანაც ერთი გამოყენებული უნდა იქნეს ხელ-
საწყობ-იარაღების შესანახად, ხოლო მეორე-სამუშაო ლაბორატო-
რიად;

ბ) ლაბორატორიაში უნდა იყოს საჭირო ინვენტარი, იარაღები
და ყველა ის ხელსაწყო, რაც უზრუნველყოფს არასრულ საშუალო
და საშუალო სკოლისათვის ფიზიკის პროგრამით გათვალისწინებული
სავალდებულო ცდებისა და ლაბორატორიული მუშაობის ჩატარებას;

გ) ლაბორატორიასთან უნდა არსებობდეს შემეცნებელი სახე-
ლოსნო, რომელიც უზრუნველყოფს დაზიანებული ფიზიკური იარაღ-
ხელსაწყოების შეკეთებას;

დ) ფიზიკის ლაბორატორიაში უნდა იყოს გაყვანილი წყალი,
ელექტრო-დენი, ხოლო ცდების ჩასატარებელ ოთახში მოწყობილი
უნდა იქნას დაბნელება, ეკრანი პროექციული თვალსაჩინოებისათვის
და უმფორმერი—აკუმულიატორების დასამუხტავად;

ე) ლაბორატორიის სამუშაო მაგიდაზე მუდმივად უნდა იყოს
გამართული ცდებისა და უმთავრესი ლაბორატორული სამუშაოების
დადგმულობები;

ვ) ფიზიკის ლაბორატორიას უნდა ქონდეს ფიზიკის სწავლების
დარგში არსებული ყველა სახელმძღვანელო წიგნი, მეთოდური და
მეცნიერულ-პოპულარული ლიტერატურა;

ზ) ფიზიკის ლაბორატორიაში უნდა იყოს ერთი ლაბორანტი.

36. ბიოლოგიური ლაბორატორია ატარებს შემდეგ მუშაობას:

ა) დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლის ბიოლოგიის
მასწავლებელთათვის წინასწარ შემუშავებულ გეგმის მიხედვით აწ-
ყობს სემინარებს, კონსულტაციებს, ლექციებს, ბიოლოგიის, რო-
გორც სამეცნიერო დისციპლინის და მისი სწავლების მეთოდიკის
მნიშვნელოვან საკითხებზე;

ბ) ლაბორატორიის ბინაზე და აგრეთვე სკოლებში მასწავლე-
ბელთათვის ატარებს სადემონსტრაციო ცდებს, რაც ბიოლოგიის
კურსის პროგრამითაა გათვალისწინებული; მასწავლებლებს აცნობს
მიკროსკოპზე მუშაობას, მიკროსკოპიული პრეპარატების დამზადებას,
ცხოველების განკვეთას; აცნობს და ასწავლის მათ მცენარეების
ჰერბარიუმების და სხვადასხვა კოლექციების შეკრების წესებს;

გ) ეხმარება მასწავლებლებს საცდელი მიწის ნაკვეთისა და ცოცხალი კუთხის მოწყობაში (ნაკვეთის დაგეგმვა, განოქრობვა, სათესლე მასალების შერჩევა, შენახვა, თესვა, იარაღიზირება, აღმოცენების მოვლა, მათი ზრდა-განვითარებაზე დაკვირვება, მოსავლის აღება, განაწილება, აღრიცხვა და სხვ.) სასწავლო-სააღმზრდელო მიზნებისათვის მათი გამოყენების საქმეში;

დ) პრაქტიკული ჩვევების გამომუშავების მიზნით მასწავლებლებს ავარჯიშებს ლაბორატორიულ სამუშაოთა დამოუკიდებლად შესრულებაში (მიკროსკოპიული პრეპარატისათვის ანათალის გაკეთება, უჯრედებისა და ქსოვილების შეღებვა, წყლის კულტურის დამზადება, ნიადაგის მექანიკური ანალიზი და ა. შ.);

ე) პრაქტიკულად ავარჯიშებს მასწავლებლებს პროექციული თვალსაჩინოების გამოყენებაზე და აცნობს მათ საპროექციო ფანრისა, ეპიდიასკოპისა და ალოსკოპის ხმარების წესებს; ასწავლის მასწავლებლებს კინოპარატის მმართველსა და გამოყენებას;

ვ) უწევს დახმარებას მასწავლებლებს, მოაწყონ ექსკურსიები ბუნებაში, კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებსა და საცდელ სადგურებში;

ზ) ეხმარება მასწავლებლებს თვითნაკეთი ხელსაწყოების დამზადების ორგანიზაციისა და თვითნაკეთი ხელსაწყოების, პრეპარატებისა და მოსწავლეთა საუკეთესო ნიმუშების გამოფენის საქმეში;

თ) გამოავლენს სასკოლო ცდების დარგში გამოგონებისა და გაუმჯობესების შემთხვევებს და ახდენს მათ გავრცელებას რაიონში;

ი) აწყობს მნიშვნელოვანი ცდების და სკოლებში დამზადებული თვითნაკეთი ხელსაწყოების საუკეთესო ნიმუშების მუდმივ გამოფენას;

კ) თავის მუშაობაში ფართოდ იყენებს რაიონის ბიოლოგიის მოწინავე მასწავლებლებს;

ლ) მუშაობის შინაარსისა და ორგანიზაციის დარგში ბიოლოგიური ლაბორატორია დახმარებას ლებულობს მასწავლებელთა და ხელოვნების ინსტიტუტისაგან;

მ) ბიოლოგიის ლაბორატორიას ყავს ერთი ლაბორანტი.

37. ბიოლოგიური ლაბორატორიის ნაყოფიერი მუშაობის უზრუნველსაყოფად:

ა) ლაბორატორიას უნდა გააჩნდეს ორი ოთახი, რომელთაგან ერთი უნდა იქნეს გამოყენებული ხელსაწყო იარაღებისა და პრეპარატების შესანახად, ხოლო მეორე სამუშაო ლაბორატორია;

ბ) ლაბორატორიაში უნდა იყოს საჭირო ინვენტარი, პრეპარატები და ყველა ის ხელსაწყო, რაც უზრუნველყოფს დასყუებითს, რეაქტივების და საშუალო სკოლებისათვის ბიოლოგიის პროგრამით გათვალისწინებული სავალდებულო ცდებისა და ლაბორატორიული სამუშაოების ჩატარებას;

გ) ლაბორატორიისთან უნდა არსებობდეს სასკოლო მიწის ნაკვეთი, არანაკლები 0,5 ჰექტარისა, და ცოცხალი კუთხე;

დ) ბიოლოგიურ ლაბორატორიაში უნდა იყოს გაყვანილი წყალი, ელექტროდენი, ცდების ჩასატარებელ ოთახში მოწყობილ უნდა იქნეს დაბნელება, ეკრანი—პროექციული თვალსაჩინოებისათვის;

ე) ბიოლოგიურ ლაბორატორიაში უნდა იყოს ბიოლოგიის ყველა სახელმძღვანელო წიგნი, მეთოდური და მეცნიერულ-პოპულარული ლიტერატურა.

38. ქიმიური ლაბორატორია ატარებს შემდეგ მუშაობას:

ა) რეაქტივების და საშუალო სკოლის ქიმიის მასწავლებელთათვის წინასწარ შემუშავებულ გეგმის მიხედვით აწყობს სემინარებს, კონსულტაციებს ქიმიისა და მისი სწავლების მეთოდის მნიშვნელოვან საკითხებზე;

ბ) ატარებს მასწავლებლებისათვის იმ სადემონსტრაციო ცდებს, რაც ქიმიის კურსის პროგრამით არის გათვალისწინებული; აცნობს მასწავლებლებს იმ ხელსაწყოებისა და რეაქტივების მოხმარა-გამოყენებას, რომლებიც განსაკუთრებულ სიფრთხილეს მოითხოვენ ცდების დაყენებისას, აცნობს მათ მომწამლავ ნივთიერებათა შენახვის წესებს, თანახმად განათლების სამინისტროს სათანადო მითითებებისა ამის შესახებ;

გ) პრაქტიკული ჩვენებების გამომუშავების მიზნით ავარჯიშებს მასწავლებლებს ლაბორატორიულ სამუშაოთა დამოუკიდებლად შესრულებაში;

დ) აჩვენებს მასწავლებლებს ამჟოვი კარადის გამოყენებას ფეთქებადი და მომწამლავი გაზების მიღებაზე ცდების დაყენების დროს;

ე) დახმარებას უწევს მასწავლებლებს ქიმიური მრეწველობის ქარხნებში ექსკურსიების მოწყობაში;

ვ) სხვადასხვა მარტივი ქიმიური თვითნაკეთი ხელსაწყოების დამზადებაში ლაბორატორიების მიზნით აჩვენებს ქიმიის მასწავლებლებს მინის მიღებისა და წკირების ღობა-წელვას.

ზ) გამოავლენს სასკოლო ცდების დარგში გამოგონებისა და გაუმჯობესების შემთხვევებს და ახდენს მათ გავრცელებას რაიონში;

- თ) აწყობს მნიშვნელოვანი ცდების და სკოლებში დამზადებული თვითნაკეთი ხელსაწყოების საუკეთესო ნიმუშების გამოფენას;
- ი) განათლების განყოფილების ქიმიური ლაბორატორია მთელს ამ მუშაობაში ფართოდ იყენებს ქიმიის მოწინავე მასწავლებლებს;
- კ) მუშაობის შინაარსისა და ორგანიზაციის დარგში ქიმიური ლაბორატორია დახმარებას ლებულობს მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტისაგან.

39. ქიმიის ლაბორატორიის ნაყოფიერი მუშაობის უზრუნველსაყოფად:

ა) ლაბორატორიას უნდა გააჩნდეს ორი ოთახი, რომელთაგანც ერთი გამოყენებული უნდა იქნეს ხელსაწყოებისა და რეაქტივების შესანახად, ხოლო მეორე — სამუშაო ლაბორატორიად. სამუშაო ლაბორატორიაში უნდა იყოს დადგმული კარგი ამწოვი კარადა და სადემონსტრაციო მაგიდა ბაკანით;

ბ) ლაბორატორიაში უნდა იყოს საჭირო ინვენტარი, ხელსაწყო იარაღები და რეაქტივები, რაც უზრუნველყოფს რეაქლიანი და საშუალო სკოლისათვის ქიმიის პროგრამით გათვალისწინებული სავალდებულო ცდებისა და ლაბორატორიული სამუშაოების ჩატარებას;

გ) ლაბორატორიაში უნდა იყოს გაყვანილი წყალი და გლდენი;

დ) ლაბორატორიას უნდა ჰქონდეს ქიმიის ყველა სახელმძღვანელო, მეთოდური და მეცნიერულ-პოპულარული ლიტერატურა;

ე) ქიმიის ლაბორატორიას ყავს ერთი ლაბორანტი.

40. ფიზიკის, ბიოლოგიისა და ქიმიის ლაბორატორიები მუშაობენ მეოთხედების მიხედვით შედგენილი წლიური გეგმით, რომლებსაც აღდგენს ლაბორატორიის გამგე და უდგენს დასამტკიცებლად პედაგოგიური კაბინეტის გამგეს.

III. კაბინეტის სტრუქტურა და მისი მოწყობილობა

41. პედაგინეტი აყალიბებს:

ა) რაიონის (ქალაქის) რეაქლიანი და საშუალო სკოლების V-XI კლასების მასწავლებელთათვის საგნობრივ მეთოდურ სექციებს ძირითადი საგნების მიხედვით;

ბ) ტერიტორიალურად ერთმანეთთან ახლოყოფ დაწყებითი სკოლების და რეაქლიანი და საშუალო სკოლების პირველი ოთხი

კლასის მასწავლებელთათვის—ს ა უ ბ ნ ო - ჯ გ უ ფ უ რ მ ე თ ო დ უ რ
გ ა ე რ თ ი ა ნ ე ბ ა ს ;

გ) ფიზიკის, ქიმიის, და ბიოლოგიის ლაბორატორიებს.

42. პედაგოგიური კაბინეტი უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ბინით, რომელიც საკმაოდ მოხერხებული იქნება არა მარტო მთელი მისი მასალების შესანახად და თანამშრომელთა სამუშაოდ, არამედ მასწავლებელთა სამუშაოდაც.

43. პედაგოგიურ კაბინეტთან არის ბიბლიოთეკა (საზოგადო პოლიტიკური, პედაგოგიური და მხატვრული განყოფილებებით) და წიგნების მოძრავი ფონდი.

44. სარაიონო პედაგოგიურ კაბინეტში არის თვალსაჩინო სასწავლო ხელსაწყოების კომპლექტები სკოლებში გამოსაყენებლად (საპროექციო ფარანი სურათებისა და დიაპოზიტივებით, რადიო, პატეფონი ფირფიტებით, მოხსენებები, საბავშვო სიმღერები, ლექსები და სხვა.).

45. კაბინეტის პედაგოგიურ გამოფენაზე თვალსაჩინო გაფორმებული სახით უნდა იქნეს წარმოდგენილი:

ა) სახელმძღვანელო მასალები ბავშვთა სწავლებისა და აღზრდის საკითხებზე;

ბ) მასალები, რომლებიც გაამუქებენ საუკეთესო მასწავლებელთა მუშაობის გამოცდილებას (კაბინეტის ანოტაციებით—აღწერა გამოცდილებისა სასწავლო-აღმზრდელობითი და მეთოდური მუშაობის ამათუიმ საკითხებზე, ცალკეული გაკვეთილების ჩანაწერები, მასწავლებელთა დღიურები, დაბეჭდილი ნამუშევრები, მოსწავლეთა ნამუშევრების ნიმუშები, სასწავლო ნივთები);

გ) ნორმალური სასკოლო მერხისა და სასკოლო მოწყობილობის და სხვა საგნების ნიმუშები.

46. სარაიონო პედაგოგიურ კაბინეტთან შეიძლება მოეწყოს თვალსაჩინო ხელსაწყოების დამამზადებელი სახელოსნო, რომელიც იარსებებს სამეურნეო ანგარიშზე.

შენიშვნა: ნებართვა ეძლევა რაიონებისა და ქალაქებში ასეთი სახელოსნოს გახსნის შესახებ გაიცემა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ.

47. სარაიონო პედაგოგიური კაბინეტის სათავეში დგას კაბინეტის გამგე საუკეთესო მასწავლებელთა, დირექტორთა (გამგეთა) და სკოლების სასწავლო ნაწილის გამგეთა რიცხვიდან. მას ნიშნავს განათლების სამინისტრო განათლების განყოფილების გამგის წარმოდგენით.

48. კაბინეტის მეთოდისტებსა და სხვა თანამშრომლებს ნიშნავს განათლების განყოფილება.

49. ქიმიის, ბიოლოგიის და ფიზიკის ლაბორატორიის გამგეებად ინიშნებიან შესაბამისი საგნის დახელოვნებული მასწავლებლები; ლაბორატორიის გამგეებს და ლაბორანტებს ნიშნავს განათლების განყოფილება.

50. სარაიონო პედაგოგიური კაბინეტი მუშაობს რაიონმასკომის მიერ დამტკიცებული ხარჯთაღრიცხვის მიხედვით. სარაიონო პედაგოგიური კაბინეტის ბიუჯეტის დამტკიცებისას მხედველობაში მიიღება შემდეგი გასაგალი: კაბინეტის თანამშრომელთა, ლაბორატორიების გამგეთა და ლაბორანტთა ხელფასი, სკოლებსა და საუბნო-ჯგუფურ გაერთიანების აღვილებამდე მიმოსვლა; კაბინეტის ლაბორატორიების მოწყობა და მისი შევსება, სემინარების ჩატარება, მეთოდური მასალების გამრავლება სკოლებისათვის დასავსავნად და სხვ.

51. სარაიონო პედაგოგიური კაბინეტი თავის მუშაობის ანგარიშს აბარებს რაიონის განათლების განყოფილების გამგეს.

52. სარაიონო პედაგოგიურ კაბინეტს აქვს თავისი ბეჭედი და შტამპი სათანადო წარწერებით.

საქართველოს სსრ ქართული დაწესებითი, რვაწლიანი საშუალო სკოლების მომკმედი სასწავლო გეგმა 1946-47 წლისათვის

№№ როგზე	საგნის დასახელება	კვირეული საათების რაოდენობა											
		I კლ.	II კლ.	III კლ.	IV კლ.	V კლ.	VI კლ.	VII კლ.	VIII კლ.	IX კლ.	X კლ.	XI კლ.	სულ
1	ქართული ენა	14	10	10	7	4	4	3	2				54
2	ქართული ლიტერატურა					3	3	3	2	3	4	4	22
3	რუსული ენა		5	6	6	6	6	5	5	3	3	5	50
4	რუსული ლიტერატურა									3	3	5	11
5	უცხო ენა					3	3	3	2	2	3	3	19
6	ისტორია				2	2	2	4	4	3	3	3	23
7	საქართველოს ისტორია									3	3		6
8	კონსტიტუცია								1				1
9	არითმეტიკა	7	6	7	6	6	2						34
10	ალგებრა-გეომეტრია-ტრიგონომეტრია						3	5	4	5	6	6	29
11	ფიზიკა							2	3	2	3	4	14
12	ასტრონომია										1		1
13	ბუნებისმეტყველება				2	2	3	2	2	2			13
14	ჭიბია								2	2	2	3	9
15	გეოგრაფია				2	3	3	2	2	2			14
16	სამხედრო მომზადება									1	1		2
17	ფიზიკური მომზადება	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1		16
18	ხატვა	1	1	1	1	1	1						6
19	ხაზვა							1	1	1	1		4
20	სიღერა	1	1	1	1								4
ს უ ლ . .		24	24	27	29	32	32	32	32	33	33	34	332

შენიშვნა: ა) ვაჟთა საშუალო სკოლების IX—X კლასებში ისწავლება როგორც ფიზიკური მომზადება, ისე სამხედრო მომზადება.

ბ) ქალთა საშუალო სკოლებში ისწავლება მხოლოდ ფიზიკური მომზადება, სამხედრო მომზადება არ ისწავლება; ქალთა საშუალო სკოლების IX, X კლასებში კვირეული დატვირთვა იქნება 32 საათი.

გ) იმ საშუალო სკოლების IX—X კლასებში, სადაც ქალ-ვაჟნი ერთად შეცადინებენ, ქალები სწავლობენ მხოლოდ ფიზიკურ მომზადებას, ხოლო სამხედრო მომზადებას არ სწავლობენ ვაჟები კი სწავლობენ როგორც ფიზიკურ მომზადებას, ისე სამხედრო მომზადებას. ანთ სკოლებში ფიზიკურ მომზადებაში ქალები ცალკე შეცადინებენ.

დ) იმ რვაწლიან და საშუალო სკოლების VV—III კლასებში, სადაც ქალ-ვაჟნი ერთად შეცადინებენ, —დასაშვებია ქალებმა და ვაჟებმა ფიზიკურ მომზადებაში ერთდროულად, მაგრამ ცალ-ცალკე ჯგუფებში იმეცადინონ.

*) სუფთა წერისათვის განკუთვნილი 2 საათის ჩათვლით.

УЧЕБНЫЙ ПЛАН

русских начальных, восьмилетних и средних школах Грузинской ССР
действующей на 1946-47 учебный год.

№ по по- р.	Наименование предметов	Количество недельных часов											Всего
		I кл.	II кл.	III кл.	IV кл.	V кл.	VI кл.	VII кл.	VIII кл.	IX кл.	X кл.	XI кл.	
1	Русский язык и литературное чтение	14	11	12	8	8	8	6	5	—	—	3	75
2	Русская литература	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	6	16
3	Грузинский язык	—	4	4	5	5	5	4	2	2	2	8	38
4	литература	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
5	Иностранный язык	—	—	—	—	3	3	3	2	2	3	3	19
6	История	—	—	—	2	2	2	4	4	3	3	3	23
7	История Грузии	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	6
8	Конституция	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
9	Арифметика	7	6	7	6	6	2	—	—	—	—	—	34
10	Алгебра, геометрия, тригонометрия	—	—	—	—	—	3	5	4	5	6	6	29
11	Физика	—	—	—	—	—	—	2	3	2	3	4	14
12	Астрономия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
13	Естествознание	—	—	—	2	2	3	2	2	2	—	—	13
14	Химия	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	3	9
15	География	—	—	—	2	3	3	2	2	2	—	—	14
16	Физическая подготовка	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	—	16
17	Военная подготовка	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
18	Рисование	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	6
19	Черчение	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	4
20	Пение	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4
В с е г о		24	24	27	29	32	32	32	32	33	33	34	332

Примечание: а) в IX—X классах мужских средних школ преподается как физическая подготовка, так и военная подготовка; б) в женских средних школах преподается только физическая подготовка, военная подготовка не преподается. Недельная нагрузка в IX—X классах женских средних школ будет 32 часа; в) в IX—X классах тех средних школ, где нет раздельного обучения, девочки обучаются только физической подготовке, а военной подготовке не обучаются; мальчики обучаются как физической подготовке, так и военной подготовке. В этих школах по физической подготовке девочки занимаются отдельно; г) в V—VIII классах тех восьмилетних и средних школ, где нет раздельного обучения, допускается чтобы девочки и мальчики по физкультуре занимались одновременно, но по отдельным группам.

*) Включая два часа отведенные, на чистолисание.

УЧЕБНЫЙ ПЛАН

азербайджанских и армянских начальных, восьмилетних, и средних школ Грузинской ССР, действующий на 1946/47 уч. год.

№№ по пор.	Наименование предметов	Количество недельных часов											Всего		
		I кл.	II кл.	III кл.	IV кл.	V кл.	VI кл.	VII кл.	VIII кл.	IX кл.	X кл.	XI кл.			
1	Родной язык	14	10	9	5	3	3	3	2	—	—	—	—	—	49
2	" литература	—	—	—	—	3	2	2	2	4	4	3	—	—	20
3	Грузинский язык	—	2	3	4	5	5	4	4	2	2	2	—	—	33
4	" литература	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	—	—	6
5	Русский язык	—	3	5	5	6	6	5	5	2	2	3	4	—	44
6	" литература	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	3	5	—	10
7	Иностранный язык	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	—	14
8	История	—	—	—	2	2	2	4	3	3	3	3	—	—	22
9	Конституция	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
10	Арифметика	7	6	6	5	5	2	—	—	—	—	—	—	—	31
11	Алгебра, геометрия, тригонометрия	—	—	—	—	—	3	5	4	5	5	6	—	—	28
12	Физика	—	—	—	—	—	—	2	2	2	3	4	—	—	13
13	Астрономия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
14	Естествознание	—	—	—	2	2	3	2	2	2	—	—	—	—	13
15	Химия	—	—	—	—	—	—	—	2	3	2	3	—	—	10
16	География	—	—	—	2	3	3	2	2	2	—	—	—	—	14
17	Физическая подготовка	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	—	—	—	16
18	Военная подготовка	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
19	Рисование	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
20	Черчение	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
21	Пение	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Всего		24	24	27	29	33	33	33	33	34	32	35			197

ПРИМЕЧАНИЕ: а) в XI классах военно-физическая подготовка и черчение в 1946-47 уч. году не преподаются. Эти часы даются для прохождения русского языка и литературы; русскому языку отводится 4 часа, а русской литературе—5 часов; б) в IX—X классах мужских средних школах преподаются как физическая подготовка, так и военная подготовка; в) в женских средних школах преподаются только физическая подготовка, военная подготовка не преподается. В женских средних школах количество недельных часов в IX кл. будет 33 часа, а в X кл.—31 ч.; г) в IX—X классах тех средних школ, где нет раздельного обучения, девушки обучаются только физической подготовке, а мальчики как физической подготовке, так и военной подготовке. По физической подготовке девочек занимают отдельно; д) в V—VIII классах тех восьмилетних и средних школ, где нет раздельного обучения,—допускается чтобы девочки и мальчики по физкультуре занимались одновременно, но по отдельным группам.

В IX—X классах азербайджанских и армянских школ в 1946-47 уч. году история Грузии не преподается.

*) Включая 2 часа, отведенные на чтение.

რეგულაცია

დაწყებით, შვიდწლიან და საშუალო სკოლებთან არსებულ
მუშაკლასთა კომიტეტისა

I. მუშაკლასთა კომიტეტის მიზნები და ამოცანები

§-1

მშობელთა კომიტეტი წარმოადგენს მშობელთა საზოგადოებრივობის ორგანოს და ხელს უწყობს სკოლის ადმინისტრაციასა და პედაგოგიურ კოლექტივს:

ა) საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების განხორციელებაში;
ბ) სამამულო ომის ინვალიდებისა, უღედმა მო და ხელმოკლე მოსწავლეებზე ყოველდღიური მზრუნველობისა და მათთვის მატერიალური დახმარების ორგანიზებაში;

გ) ბავშვთა უმეტეაღყურეობისა და უპატრონობის წინააღმდეგ ბრძოლაში;

დ) ბავშვთა შორის კლასგარეშე და სკოლის გარეშე მუშაკლასთა მოწყობაში;

ე) როგორც სკოლაში, ასევე სკოლისგარეთ მოსწავლეთა მიერ „მოსწავლეთა წესების“ შესრულებაზე მეთვალყურეობაში;

ვ) სკოლის სასწავლო, სამეურნეო და სანიტარულ კეთილმოწყობის საქმეში;

ზ) მშობელთა შორის პედაგოგიური პროპაგანდის წარმოებაში;

II. მუშაკლასთა კომიტეტის მუშაკლასის ორგანიზაცია

§-2

მშობელთა კომიტეტი იქმნება ყოველ დაწყებით, შვიდწლიან და საშუალო სკოლასთან.

§-3

მშობელთა კომიტეტის შემადგენლობაში შედიან მშობელთა წარმომადგენლები (2—3 კაცი თითოეულ კლასიდან), რომლებიც აირჩე-

ვიან ერთი წლის ვადით, ღია კენჭისყრით, სასწავლო წლის დასაწყისის (სექტემბრის თვეში), კლასის მშობელთა კრებებზე დასავლეთის სკოლის დირექტორი (გამგე).

§-4

მშობელთა კომიტეტის არჩევაში მონაწილეობას ღებულობენ ყველა მოსწავლის მშობლები.

მშობელთა კომიტეტში წამოყენებულ უნდა იქნან ავტორიტეტული და აქტიური მშობლები, რომლებსაც შესწევთ უნარი სათანადო დახმარება აღმოუჩინონ სკოლას და ბავშვებს.

§-5

მიმდინარე ოპერატიული მუშაობისათვის მშობელთა კომიტეტი ირჩევს პრეზიდიუმს—თავმჯდომარის, მისი მოადგილის, მდივნისა და 2-4 წევრის შემადგენლობით.

შენიშვნა: იმ სკოლაში, სადაც კლასთა რაოდენობა რვას არ აღემატება მშობელთა კომიტეტის პრეზიდუმის შემადგენლობაში შედის თავმჯდომარე, მისი მოადგილე და მდივანი.

§ 6

თავის მუშაობაში მშობელთა კომიტეტი ხელმძღვანელობს სკოლის დირექტორის (გამგის) და პედაგოგიური საბჭოს მითითებებით.

მშობელთა კომიტეტის სხდომები ყოველთვეში ერთჯერ მაინც იწვევა.

§-7

მშობელთა კომიტეტი მუშაობს სკოლის პედაგოგიურ კოლექტივთან სრულ კონტაქტში, კომიტეტის სხდომაზე მიღებული და სკოლის დირექტორთან (გამგესთან) შეთანხმებული გეგმით. მშობელთა კომიტეტის გეგმა დგება სასწავლო წლის პირველი ნახევრისა, სასწავლო წლის მეორე ნახევრისა და ახალი სასწავლო წლისათვის მზადების პერიოდისათვის.

§-8

მშობელთა კომიტეტი უფლებამოსილია გამოიტანოს გადაწყვეტილება სხდომაზე წევრთა არანაკლებ ნახევრის დასწრების პირობებში.

მშობელთა კომიტეტის და მშობელთა საერთო კრების გადაწყვეტილება ძალაში შედის სკოლის დირექტორთან (გამგესთან) მისი შეთანხმების შემდეგ.

განმარტებული
შენიშვნები

§-9

თავის საქმიანობას მშობელთა კომიტეტი ანხორციელებს წევრების მეშვეობით. თავის მხრივ მშობელთა კომიტეტის წევრები პრაქტიკულ მუშაობას აწესრიგებენ კლასის მშობელთა აქტივის დახმარებით.

§-10

მშობელთა კომიტეტის წევრები მოსწავლეთა მშობლებთან მჭიდრო კავშირს ანხორციელებენ სახლში მისვლით, მათთან ინდივიდუალური და ჯგუფური საუბრების ჩატარებით და კლასის მშობელთა კრების მოწვევით სასწავლო მეოთხედის განმავლობაში არანაკლებ ერთისა.

მშობელთა საერთო კრებას სკოლის დირექტორი (გამგე) და მშობელთა კომიტეტი ატარებენ წლის განმავლობაში არანაკლებ ორისა.

§-11

სკოლის დირექტორთან (გამგესთან) შეთანხმებით მშობელთა კომიტეტი ამყარებს მჭიდრო კავშირს საშეფო ორგანიზაციებთან, მიმართავს მათ და სხვა საბჭოთა დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებს სკოლის მეურნეობისა და მოსწავლეთა საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების შესახებ.

§-12

სკოლის კომიტეტს სკოლის დირექტორთან (გამგესთან) შეთანხმებით შეუძლია გამოაყოს მშობლებიდან დროებითი კომისიები დასახულ ღონისძიებათა შესასრულებლად.

§-13

მშობელთა კომიტეტს ნება აქვს იქონიოს მატერიალური და ფულადი ფონდი, რომელიც იქმნება მშობლების ნებაყოფლობითი გამოსაღებიდან, ფასიან კონცერტების, სპექტაკლების, ლექციებისა და სხვათა მოწყობით.

მშობელთა კომიტეტის ფულადი ფონდი ინახება შემნახველ/ სალაროში მიმდინარე ანგარიშზე და იხარჯება სკოლის დირექტორის (გამგის) მიერ იმ ხარჯთაღრიცხვის მიხედვით, რომელიც დამტკიცებულია მშობელთა კრების მიერ, სამხედრო პირების შვილების, სამამულო ომის ინვალიდების, ობლებისა და სხვა ხელმოკლე ბავშვთა დასახმარებლად, კლასგარეშე და სკოლის გარეშე მუშაობის ჩასატარებლად და აგრეთვე სკოლის სასწავლო ტექნიკური ბაზის გასაუმჯობესებლად.

III. მშობელთა კომიტეტის წევრების უფლებამოსილება

§-14

მშობელთა კომიტეტის თავმჯდომარე ითვლება პედაგოგიურ საბჭოს წევრად.

§-15

მშობელთა კომიტეტის ყოველ წევრს უფლება აქვს კომიტეტსა და პედაგოგიურ საბჭოში შეიტანოს განსახილველად საკითხები, რომელიც დაკავშირებულია სკოლის მუშაობის გაუმჯობესებასთან. მშობელთა კომიტეტის თავმჯდომარე და სკოლის დირექტორი (გამგე) ვალდებული არიან განიხილონ ეს საკითხები კომიტეტისა და პედაგოგიურ საბჭოს მახლობელ სხდომაზე.

§-16

სკოლის დირექტორთან (გამგესთან) შეთანხმების შემდეგ მშობელთა კომიტეტის გადაწყვეტილებანი სავალდებულოა კომიტეტის ყველა წევრისათვის და დროულად და ზუსტად უნდა იქნას სისრულეში მოყვანილი.

§-17

მშობელთა კომიტეტის წევრები, რომლებიც აქტიურ მონაწილეობას არ იღებენ სკოლის ცხოვრებაში, მშობელთა კომიტეტის თავმჯდომარის წარდგენით შეიძლება გადარჩევის ვადამდე გაწვეულ იქნან კომიტეტის შემადგენლობიდან.

IV. გზოგელთა კომიტეტის ანგარიშგება და საქმის წარმოება.

გერმანული
ბიბლიოთეკა

§-18

თავის მუშაობაში მშობელთა კომიტეტი ექვემდებარება სკოლის დირექტორს (გამგეს) და სკოლის მშობელთა საერთო კრებას.

მშობელთა კომიტეტის წევრები თავიანთ მუშაობაში ექვემდებარებიან მშობელთა კომიტეტის პრეზიდიუმს და საკლასო მშობელთა კრებას.

§-19

მშობელთა კომიტეტი მუშაობის ანგარიშს უდგენს სკოლის დირექტორს (გამგეს) მეოთხედის განმავლობაში ერთხელ, ხოლო სკოლის მშობელთა საერთო კრებას—წელიწადში ორჯერ; მშობელთა კომიტეტის წევრები ანგარიშს უდგენენ მეოთხედის განმავლობაში ერთხელ მშობელთა საკლასო კრებას, ხოლო მშობელთა კომიტეტს—საჭიროების მიხედვით.

§-20

ყოველი სასწავლო წლის ბოლოს და მშობელთა კომიტეტის არჩევნების წინ მშობელთა კომიტეტის თავმჯდომარე მისი მუშაობის შესახებ ანგარიშს უდგენს სკოლის პედაგოგიურ საბჭოს.

§-21

მშობელთა კომიტეტი აწარმოებს თავის სხდომის და მშობელთა საერთო კრების ოქმებს.

ოქმები იწერება სპეციალურად შემოღებულ დანომრილ, ზონარ-გაყრილ და სკოლის დირექტორის (გამგის) ხელისმოწერითა და ბეჭდის დასმით შემოწმებულ წიგნში.

მშობელთა კომიტეტისა და მშობელთა საერთო კრების ოქმები ინახება სკოლის საქმეებში და მათი ჩაბარება-გადაბარება საერთო წესით ხდება.

V. გზოგელთა კომიტეტის ხელშეწყობა და მისი მუშაობის კონტროლი

§-22

მშობელთა კომიტეტი თავის ყოველ სხდომაზე ამოწმებს მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულებას.

ინსპექტორები კონტროლს უწევენ მშობელთა კომიტეტების მუშაობას და პრაქტიკულ დახმარებას უწევენ მათ.

§-24

მშობელთა კომიტეტების მუშაობის საერთო ხელმძღვანელობა ევალება სახალხო განათლების ადგილობრივ ორგანოებს.

პ/მგ. რედაქტორი მ. ბუჩუქაძე

შეგ. № 1127;

ტირაჟი 2000.

შე 09241

ლ. პ. ბერიას სახ. პოლიგრაფკომბინატი „კომუნისტი“ ლენინის ქ. № 28